

Organiziranost in delovanje zimske službe

V zimskem času, predvsem pa v obdobju močnejših padavin je dobra organiziranost zimske službe izrednega pomena. Ker se vseh posledic ne da sanirati naenkrat, je pomembno, da razumemo način delovanja in s svojim razumevanjem prioritet ter s strpnostjo pripomoremo k hitrem in učinkovitem ukrepanju. S tem namenom vas želimo v nadaljevanju seznaniti z izvedbenim programom zimske službe, s katerim je urejeno njeno delovanje. Verjamemo, da bo s tem podan odgovor na marsikatero vprašanje.

Občina Poljčane je s Cestnim podjetjem Ptuj d.d. dne 7. 12. 2012 podpisala koncesijsko pogodbo za opravljanje obvezne lokalne gospodarske službe rednega vzdrževanja občinskih javnih cest in drugih prometnih površin na območju občine Poljčane za obdobje 10 let.

Kontaktne podatki:

CESTNO PODJETJE PTUJ			
	DOSEGLJIVOST	TELEFONSKA ŠTEVILKA	ELEKTRONSKI NASLOV
Od 15. novembra tekočega leta do 15. marca naslednjega leta	24 ur	02 78 80 826	uprava@cpptuj.si
V letnem času od ponedeljka do petka	od 7.00 do 16.00	02 78 80 826	
V letnem času od ponedeljka do petka	od 16.00 do 7.00	02 78 80 826	
Med vikendi in prazniki	24 ur		

Organizacija izvajanja zimske službe:

Za učinkovito izvajanje je organizirano:

- o operativno vodenje zimske službe
- o stalno pripravljenost na domu

Naloge zimske službe so:

- o preprečevanje in odpravljanje poledice
- o pluženje
- o čiščenje površin za pešce in
- o odvoz snega

Vse naloge zimske službe so razdeljene v tri vrstne rede (prioritete).

Dežurna služba

V času zimske službe ob nastopu z dnem prvega sneženja oziroma poledice je organizirano neprekinjeno dežurstvo 24 ur, katerega zagotovi pogodbenik.

Pripravljenost določi vodja zimske službe in je odvisna od napovedanih vremenskih zimskih razmer oziroma vremenskih napovedi ARSO. Dežurstvo traja 24 ur celoten čas trajanja zimske službe.

V dežurni službi so vodja dežurstva in ekipa za hitro interveniranje. Naloga dežurne službe je, da neprekinjeno spremlja stanje in razmere na voziščih in da v primeru poledice ali pričetka sneženja v najkrajšem možnem času aktivira dežurne ekipe.

Stalna pripravljenost na domu

V času trajanja zimske sezone, to je od 15. novembra tekočega leta do 15. marca naslednjega leta, mora izvajalec organizirati stalno pripravljenost in prisotnost delavcev na domu. Ekipe

morajo biti dosegljive v času pripravljenosti v vsakem trenutku, za kar je odgovoren izvajalec.

Organiziranost za preprečevanje in odpravljanje poledice

Poledica na vozišču se preprečuje s posipom soli in peska oziroma mešanico obeh. Preventivno posipanje asfaltnih in drugih utrjenih vozišč prične izvajalec pri meteorološki napovedi poledice in takoj, ko se pričnejo snežne padavine, da se ne bi pojavila »snežna deska«.

Posipanje pločnikov, trgov in ploščadi se opravi z ročnim raztrosom ali s specialno mehanizacijo za take površine.

Količine soli na enoto površine se določi na podlagi prognoze ARSO za različne temperaturne razmere. Doziranje mora biti racionalno in je stvar presoje izvajalca.

Lokalno omejene poledice, ki jih vodi dežurstva sporoči Prometna policija ali Operativno komunikacijski center, se odpravijo z akcijami osebja, ki ima 24-urno dežurstvo za odpravo poledice. Akcija se prične takoj po pozivu. Za odpravo poledice je odgovoren vodja zimske službe.

Organiziranost pluženja in odstranjevanje snega

a. Pluženje snega

je organizirano tako, da omogoča prevoznost cest po merilih Pravilnika o rednem vzdrževanju javnih cest (Uradni list RS, št. 38/16). Ta pravilnik določa, da je prevoznost cest zagotovljena, če višina snega na cestah I. in II. prednostnega razreda (avtoceste, hitre ceste) ne presega 10 cm, na drugih cestah pa 15 cm, promet pa je možen z uporabo zimske opreme vozil. Na odsekih cest z vzdolžnim naklonom nad 10 odstotkov se šteje, da je prevoznost zagotovljena tudi, če je promet možen samo z uporabo snežnih verig.

Ne glede na prejšnje navedbe prevoznosti ni nujno treba zagotavljati v obdobju izredno močnega sneženja, ob močnih snežnih zemetih in snežnih plazovih.

b. Čiščenje površin za pešce

Površine za pešce čisti izvajalec ročno ali s strojno mehanizacijo, ki je prilagojena tem površinam. Ostale površine za pešce izvajalec očisti po posebnem naročilu naročnika, v kolikor je to tehnično izvedljivo (zmrznjen, pohojen sneg) oziroma le posuje s primernimi posipnimi materiali (pesek ali mešanica).

Obseg pluženja in čiščenja snega ter posipavanja proti poledici v občini Poljčane

- o 62.147 m javnih poti,
- o 25.625 m lokalnih cest,
- o 10.640 m pločnikov in
- o 9.190 m² drugih prometnih površin.

Poledica

Poledica nastane zaradi podhladitve vozišča, nenadne vlage pri nizkih temperaturah, slane, snežne plohe ali ledenega dežja (žled) in predstavlja največji strošek zimske službe. Število teh akcij namreč ni sorazmerno s številom dni s snežnimi padavinami. Največja pogostost poledice nastopi ob pogojih, ko je podnevi toplo (tudi sneg se tali), ponoči pa zmrzuje. V takšnih pogojih morajo dežurne ekipe stalno opravljati nadzor nad stanjem vozišč, posebej na kritičnih odsekih, ki so že izkustveno

znani. To velja predvsem za ostre krivine, večje strmine, mostove, senčne odseke (posebej v gozdovih in ob vodotokih), cestne prehode preko železnice, cestna križišča in podobno.

Posipanje se začne izvajati takoj, ko se na cestišču zazna oziroma pojavi poledica. Na cestnih odsekih, kjer se pogosto pojavlja poledica in je to glede na splošne značilnosti ceste posebno nevarno za promet je potrebno postaviti dodatne prometne znake, kot opozorilo udeležencem v prometu.

Na cestah oziroma daljših cestnih odsekih, za katere je v programu zimske službe predvideno tudi preventivno posipanje, se posip izvrši ob sami napovedi možnosti nastanka poledice. To velja za vse prednostne razrede.

Ukrepi v izjemno slabih vremenskih razmerah

Ob nastanku izrednih zimskih razmer je potrebno zagotoviti najnujnejšo prevoznost, skladno s potrjenimi prednostnimi razredi.

V ta namen se sestane vodstvo zimske službe, ki določi manj pomembne odseke cest, katere ob izrednih razmerah zaprejo za ves promet, sočasno pa se plužna sredstva iz teh odsekov preusmerijo na pomembnejše odseke cest, ki so v višjem prioritetnem razredu.

Zaključek

Zimska služba oziroma zimsko vzdrževanje je samo en segment v sklopu rednega vzdrževanja cest zaradi izjemnih pogojev, ki nastanejo na cestah, predvsem ob poledici, snegu, sodri, žledu in drugih pogojih; je najtežja in tudi najbolj zahtevna. Prav zaradi tega se je potrebno nanjo tudi posebej in zelo dobro pripraviti.

Vse ukrepe z zimsko službo je potrebno opraviti pravočasno, v skladu s Pravilnikom o rednem vzdrževanju javnih cest (Uradni list RS, št. 38/16).

Enako je potrebno pristopiti k preventivnemu posipanju vozišč, kot tudi posipanju in odstranjevanju snega z vozišč, po končanem zimskem obdobju pa čiščenju cest z odstranjevanjem dopolnilne signalizacije, opreme in cestnih naprav za zimsko službo in ureditvi okolice cestišča. Posebno pozornost je potrebno nameniti pometanju cest in pločnikov po zaključku zimske službe.

Nivo zimske službe je potrebno imeti na taki višini, da se tako gospodarska kot materialna škoda, ki sicer v vsakem primeru nastane, zmanjša do optimalne meje.